

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

ПРВ ОДДЕЛ

СЛУЧАЈ ПАПАКАДИС против РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

(Апликација бр.50254/07)

ПРЕСУДА

СТРАЗБУР

26 февруари 2013

Оваа пресуда ќе стане конечна според околностите наведени во член 44 § 2 од Конвенцијата. Истата може да подлежи на редакциски измени.

Во случајот Папакадис против Република Македонија,

Европскиот суд за човекови права (Прв оддел), заседавајќи во Совет составен од:

Isabelle Berro-Lefèvre, *претседател*,

Elisabeth Steiner,

Khanlar Hajiyeв,

Mirjana Lazarova Trajkovska,

Julia Laffranque,

Linos-Alexandre Sicilianos,

Erik Møse, *судии*,

и Søren Nielsen, *секретар на Одделот*,

Расправајќи на затворена седница на 5 февруари 2013,

Ја донесе следнава пресуда, која беше усвоена на тој датум:

ПОСТАПКА

1. Случајот беше покренат со апликација (бр.50254/07) против Република Македонија поднесена до Судот според член 34 од Конвенцијата за заштита на човековите права и основни слободи („Конвенцијата“) од страна на грчки државјанин, г-дин Лампрос Пападакис („апликантот“), на 22 октомври 2007.

2. Апликантот беше застапуван од г-дин П.Цобовски, адвокат од Скопје. Македонската Влада („Владата“) беше застапувана од нејзиниот агент, г-дин К.Богданов.

3. Грчката Влада, која беше информирана за правото да се вмеша во постапката (член 36 § 1 од Конвенцијата и Правило 44), не ја изрази својата намера да го стори тоа.

4. Апликантот се жалеше на повреда особено на неговите права на одбрана според член 6 од Конвенцијата во однос на доказите изведени од сведок чијшто идентитет не бил откриен и на неговите права на

сопственост во однос на судска наредба според која тој требало да ги плати трошоците за чување на неговото возило кое било привремено одземено.

5. На 8 јуни 2011 година наводната неправичност на кривичната постапка и вмешувањето во правата на апликантот според член 1 од Протокол бр.1 од Конвенцијата беа доставени до Владата. Исто така беше одлучено истовремено да се донесе одлука и за допуштеноста и за основаноста на апликацијата (член 29 § 1).

ФАКТИ

I. ОКОЛНОСТИ НА СЛУЧАЈОТ

6. Апликантот е роден во 1959 година и живее во Солун, Грција.

A. Кривична постапка против апликантот

1. Посебни истражни мерки

7. На 10 ноември 2005 година јавниот обвинител издал наредба, според член 42 § 2(2) и 142-б од Законот за кривична постапка („Законот”, види ставови 65 и 68 подолу), за тајно набљудување/следење, визуелно-тонск снимање и користење на прикриени агенти, како посебни истражни мерки. Наредбата била со важност во периодот од 10 ноември до 10 декември 2005 година и се однесувала на целата територија на тужената држава. Наредбата била издадена врз основа на барање од Министерството за внатрешни работи („Министерството”), кое се сомневало дека државјани на Грција и на Република Македонија, чијшто идентитет бил непознат, се вмешани во недозволена трговија со дрога. Според тогаш расположливите информации, осомничените требало да се сретнат на 10 ноември 2005 година во Скопје. Се верувало дека примероци од

дрогата (кокаин) ќе им бидат дадени на прикриените агенти за да може да го проверат нејзиниот квалитет. Со наредбата се дозволувало во операцијата да се користат прикриени агенти (нивниот број не бил специфициран) од Канцеларијата во Атина на Администрацијата на САД за борба против дрога („ДЕА”). На тие агенти им било дозволено да учествуваат во истата операција во Грција.

8. На 19 ноември 2005 година Министерството изготвило три извештаи во врска со примената на посебните истражни мерки. Во прилог на истите имало шеесет и шест фотографии снимени на 10 и на 18 ноември 2005 година.

9. Според извештајот бр.16.4-9122/1, на 10 ноември 2005 година двајца прикриени агенти на ДЕА пристигнале во тужената држава за да се сретнат со г-дин Б.В., грчки државјанин којшто влегол во тужената држава истиот тој ден. Г-дин Б.В. се сретнал со две лица во Скопје претходно истиот ден, од кои еден бил апликантот. Критичната средба се случила во кафе бар во Скопје. Г-дин Д.В. и г-дин Н.Б. им се приклучиле подоцна. На средбата разговарале за зделка за дрога, имено продажба на 10 кг кокаин на прикриените агенти. Г-дин Д.В. предложил да се сретнат набрзо во Солун, каде тој ќе обезбеди примерок од дрогата. На 14 ноември 2005 година Министерството било информирано од своите хомолози во Грција дека прикриените агенти се сретнале со апликантот, г-дин Б.В. и г-дин Д.В. истиот ден во Солун. Во таа пригода на агентите им била предадена мостра од кокаинот. Било договорено дрогата да биде испорачана на 18 ноември 2005 година во Скопје. На 17 ноември 2005 година прикриените агенти пристигнале во тужената држава. Наредниот ден апликантот остварил влез во тужената држава со автомобил марка „Suzuki Vitara“ со грчки регистерски таблички. Според извештајот, во тоа време не ги контактирал прикриените агенти. Откако г-дин Б.В. ги добил парите за дрогата во Солун, полицијата ги уапсила г-дин Д.В., г-дин Н.Б. и г-дин

А.Т. на граничниот премин со Бугарија со 10 кг кокаин во нивното возило и го уапсила апликантот во Скопје. Во истото време, г-дин Б.В. бил уапсен во Солун.

2. Истражната постапка

10. На 19 ноември 2005 година истражен судија при Основниот суд Скопје („основниот суд“) отворил истрага во врска со апликантот, г-дин Д.В., г-дин А.Т., г-дин Н.Б. и г-дин Б.В. заради основано сомневање за недозволена трговија со наркотични дроги. Од страна на истражниот судија биле земени изјави од апликантот и од еден прикриен агент, чијшто идентитет не бил откриен. Апликантот се бранел со молчење. Бил обезбеден превод од македонски на грчки јазик и обратно.

11. Прикриениот агент дал изјава на грчки јазик. Изјавата ја дал во присуство на јавниот обвинител. Бил обезбеден превод и на македонски јазик. Сведокот потврдил дека се имал сретнато со апликантот, г-дин Б.В. и г-дин Д.В. во Солун, Грција, во септември 2005 година, каде разговарале за зделка со дрога. На 10 ноември 2005 година сведокот пристигнал во кафе барот во Скопје каде се сретнал со апликантот, г-дин Б.В., г-дин Д.В. и уште едно лице. Тие се договориле примерок од дрогата да му биде предаден на 14 ноември 2005 година во Солун. На 14 ноември 2005 година се сретнал со апликантот, г-дин Б.В., г-дин Д.В. во кафе бар во Солун, каде се договориле дрогата да му биде испорачана на 18 ноември 2005 година во Скопје а г-дин Б.В. да ги добие парите истиот ден во Солун. Кога му ги покажале фотографиите од средбата во кафе барот во Скопје снимени на 10 ноември 2005 година, сведокот го препознал апликантот и некои од сообвинетите кои биле присутни.

12. На 16 декември 2005 година јавниот обвинител поднел обвинителен акт до основниот суд обвинувајќи ги апликантот, г-дин

Д.В., г-дин А.Т. и г-дин Б.Н. за недозволена трговија со наркотици. Тој побарал успешно истрагата против г-дин Б.В. да биде прекината, бидејќи истиот не им бил достапен на домашните органи. Според обвинителниот акт, обвинетиот и г-дин Б.В. делувале заедно. На 10 ноември 2005 година апликантот, г-дин Д.В. и г-дин Б.В., како продавачи, се сретнале со двајцата прикриени агенти, купувачите, во кафе бар во Скопје за да се договараат за купопродажба на околу 10 кг кокаин. На 14 ноември 2005 година апликантот, г-дин Б.В. и г-дин Д.В. се сретнале со еден од прикриените агенти во Солун и му дале мостра од дрогата. Во таа пригода, се договориле дрогата да им биде предадена на прикриените агенти на 18 ноември 2005 година во Скопје, а истовремено на г-дин Б.В. да му бидат исплатени парите за дрогата во Солун. На 18 ноември 2005 година г-дин Д.В., г-дин Б.Н. и г-дин А.Т., со возило „Опел Астра“ сопственост на г-дин А.Т., заминале за Бугарија, каде набавиле 10.5 кг кокаин од непознато лице. Во 21:00 часот истиот ден царинските службеници на тужената држава ја нашле дрогата под задното седиште на возилото.

13. Јавниот обвинител побарал основниот суд да земе изјави од обвинетите и од прикриените агенти. Обвинението понатаму се засновало на наредбата од 10 ноември 2005 година (види став 7 погоре), извештајот од вештачењето (изготвен на 19 ноември 2005 година, според кои супстанцата најдена во возилото „Опел Астра“ била кокаин), извештите од претрес, седум потврди за привремено одземени предмети, фотографии, две ДВД и извештаите во врска со употребата на посебни истражни техники (види став 8 погоре).

14. По 26 јануари 2006 година, а на барање на апликантот, г-дин П.Џобовски обезбедил превод на српски јазик.

15. На 6 февруари 2006 година основниот суд го отфрлил приговорот на обвинителниот акт поднесен од страна на апликантот во кој тој навел, меѓу другото, дека неговите права на одбрана биле

повредени во текот на истрагата. Оваа одлука била преведена на српски јазик.

3. Постапката пред основниот суд

16. По 1 март 2006 година, апликантот бил застапуван од страна на двајца домашни адвокати по негов избор. На тој датум, основниот суд го одобрил предлогот видео-материјалот снимен на ДВД (види став 13 погоре) да биде презентираан во присуство само на застапниците на апликантот. На 20 март 2006 година и на апликантот му било дозволено да види делови од видео-материјалот. На вториов датум, копија од изјавата земена од прикриениот агент на 19 ноември 2005 година (види став 11 погоре) му била дадена на апликантот. Понатаму судот прифатил како доказ детален преглед на дојдовни повикувања на мобилните телефони што биле одземени од обвинетите.

17. На расправата одржана на 10 април 2006 година, апликантот побарал директно соочување со прикриениот агент којшто бил сослушан на 19 ноември 2005 година бидејќи поставувањето на прашања во писмена форма ќе го одолговлекло времетраењето на постапката. Му било дозволено да изврши увид во фотографиите што биле развиени од видео-материјалот снимен на ДВД. Извештајот на Министерството во врска со другите снимени фотографии (види став 8 погоре) бил преведен на српски јазик од страна на овластен судски преведувач.

18. На истиот датум, од сообвинетите коишто биле достапни била земена изјава. Г-дин Д.В. изјавил дека имал деловни односи со апликантот и дека нивните средби во критичниот период се однесувале на деловни работи. Г-дин А.Т. изјавил дека тој повремено се сретнувал со апликантот во деловните простории на г-дин Д.В. Г-дин Б.Н. изјавил дека неговите контакти со апликантот биле спорадични и секогаш се случувале преку г-дин Д.В. Д.В. често го поканувал да

присуствува на состаноци со негови деловни партнери. Г-дин Д.В. му имал кажано дека апликантот и г-дин Д.В. разговарале за деловни работи поврзани со трговија со текстил.

19. На 5 мај 2006 година апликантот, со помош на преведувач по српски јазик, бил сослушан. Потврдил дека разбрал за што е обвинет. Апликантот ја опишал својата долгогодишна деловна историја со партнери од тужената држава и од Србија. Навел дека никогаш не се имал сретнато со г-дин А.Т. и г-дин Б.Н. Единствен исклучок биле неколкуте средби со г-дин Д.В. на кои бил присутен г-дин Б.Н. Потврдил дека се сретнал со г-дин Д.В. и г-дин Б.В. во Солун. Во таа пригода, г-дин Б.В. бил заедно со две лица чијшто идентитет нему не му бил познат. Еден од нив препознал на видео-материјалот од ДВД. Тој потврдил дека бил на критичната средба во кафе барот во Скопје, но демантирал дека разговарале за трговија со дрога.

20. На главниот претрес јавниот обвинител го информирал судот дека се направиле обиди да се обезбеди присуството на прикриениот агент или да се овозможи да биде сослушан на следниот претрес.

21. На 12 мај 2006 година јавниот обвинител побарал судијата при основниот суд да достави покана до прикриените агенти коишто биле вмешани во операцијата. Како што било наведено во барањето, на обвинителството не му бил познат идентитетот на прикриените агенти. Во врска со тоа судијата при основниот суд побарал од македонското Министерство за правда и одговорните органи во Грција да го обезбедат присуството, за претресот закажан за 29 мај 2006 година, на сведокот кој бил сослушан во истражната постапка (види став 11 погоре).

22. Според судскиот записник од 29 мај 2006 година, немало информација за уредно извршена достава на судската покана. Јавниот обвинител понатаму го информирал судот дека се направени сериозни напори за да се обезбеди присуството на прикриениот агент.

23. На 7 јуни 2006 година друго барање било испратено до Министерството за правда со цел прикриениот агент, којшто сведочел во истражната постапка, да биде присутен на претресот закажан за 21 јуни 2006 година. Со допис назначен како „многу итно“, на 16 јуни 2006 година Министерството за правда на тужената држава го проследило барањето на судијата при основниот суд од 7 јуни 2006 година до грчкото Министерство за правда.

24. Судот одржал расправа на 21 јуни 2006 година. Прикриен агент, којшто не бил агентот сослушан на претресот на 19 ноември 2005 година, бил присутен и ставен на специјална просторија обезбедена од судот. Како што е забележано во судскиот записник, не било обезбедено присуството на вториот прикриен агент. Основниот суд, според член 270-а § 3 од Законот (види став 73 подолу), земал изјава од прикриениот агент. Како што е забележано во транскриптот на изјавата, тој бил еден од прикриените агенти на кои се упатува во наредбата на јавниот обвинител од 10 ноември 2005 година чиешто сослушување се побарало во обвинителниот акт (види став 13 погоре). Испитувањето било спроведено во присуство на претседателот на советот, јавниот обвинител, овластен судски преведувач и судски записничар. Апликантот и неговите адвокати не биле присутни. Според сведочењето на сведокот, сведокот претходно немал дадено никаква изјава пред судски орган. Со оглед дека доказите ги презентирал на англиски јазик, преведувачот извршил превод на македонски јазик. Сведокот изјавил:

“... Јас сум специјален агент на ДЕА и бев вклучен во истрагата како прикриен агент со овластување од македонското Министерство за внатрешни работи. Во август 2005 година мојата служба доби информации дека постои балканска мрежа за шверц на дрога во која се вмешани грчки и македонски државјани. Идентификуваме лице на име г-дин Б.В. ... На 29 август 2005 година успеав да се инфилтрирам во организацијата и лично го сретнав [г-дин Б.В.] во Солун. Тој

ми кажа дека неговите соработници имаат голема количина кокаин во Македонија ... Му реков дека сум заинтересиран да купам 50 кг кокаин, но бидејќи само што се запознавме, сум одлучил да купам само 10 кг и подоцна ќе купам уште 40 кг. Повикав друг прикриен агент да ни се приклучи. Бевме во кафе бар во Солун. Прикриениот агент пристигна. Носеше торба, која ја стави на земја помеѓу мене и г-дин Б.В. Ја отворив за г-дин Б.В. да може да види дека внатре има 400.000 евра (EUR) ...

Во текот на првата седмица од септември 2005 година, успеавме г-дин Б.В. да го запознаеме со уште еден прикриен агент во Солун. [Апликантот] исто така присуствуваше на оваа средба. Го знам неговото име бидејќи г-дин Б.В. ми го претстави ... На 19 септември 2005 година мојот колега се сретна со г-дин Б.В., [апликантот] и двајца македонски државјани, од кои еден подоцна го идентификуваме како Д. [г-дин Д.В.]. Г-дин Д.В. му кажал на мојот колега дека ... тој може да го набави [кокаинот] по цена од EUR 40.000 за килограм. Мојот колега разговарал со г-дин Б.В. и [апликантот] на грчки јазик и му преведувале на г-дин Д.В. бидејќи тој не разбира грчки ... На 2 ноември 2005 година, јас и мојот колега се сретнавме со г-дин Б.В. во Солун. Тогаш за првпат двајца прикриени агенти се сретнаа со г-дин Б.В. ...

На 10 ноември 2005 година пристигнав во Македонија заедно со мојот колега. Му се јавив на г-дин Б.В. и се договоривме да се сретнеме во кафе барот И.П. По петнаесет минути, пристигнаа г-дин Б.В. и [апликантот]. Седевме заедно и им реков на г-дин Б.В. и [апликантот] дека не сакам да го видам кокаинот ... и дека наместо тоа сакам да донесат мостра од кокаинот во кафе барот. Г-дин Б.В. рече дека ... треба да му се јави на свој соработник ... По петнаесет минути, г-дин Д.В. и уште едно лице пристигнаа и ни се приклучија. Г-дин Д.В. рече дека не можел да го донесе примерокот, но дека може да го обезеди за следниот ден ако преспијам ноќта во Македонија ... За да бидеме сигурни дека ќе добиеме 10 кг кокаин со добар квалитет, побаравме г-дин Д.В. да исече парче од секое пакување со по 1 кг кокаин. [Апликантот] рече дека во тој случај мора да платиме за примерокот бидејќи ако примерокот е мал може да се уништи. Мислам дека е важно да се спомене дека бидејќи [апликантот] и г-дин Д.В. најмногу зборуваа, на мене и на мојот колега ни беше јасно дека тие ги донесуваат одлуките и дека г-дин Б.В. е потивок. Зборуваме на грчки јазик а [апликантот] му преведуваше на г-дин Д.В. ...

На 14 ноември 2005 година мојот колега се сретна со г-дин Б.В., [апликантот] и г-дин Д.В. во кафе бар во Солун. Г-дин Д.В му предаде на мојот колега примерок од 0.02 кг кокаин ... Откако мојот колега се увери дека кокаинот е со добар квалитет, им рече на г-дин Д.В., [апликантот] и г-дин Б.В. дека ќе дојдеме во Македонија да го земеме кокаинот и дека ќе платиме во Солун ... Договорот беше јас и колегата да заминеме за Македонија за да се сретнеме [со апликантот] а г-дин Б.В. да остане во Солун така што еден од моите колеги ќе може да му ги покаже парите.

На 18 ноември 2005 година јас и колегата пристигнавме во Македонија за да се сретнеме [со апликантот] ... Му се јавив [на апликантот] за да му кажам дека се наоѓаме во центарот на Скопје. [Апликантот] ми рече дека го чека својот соработник и дека ќе се сретнеме наскоро. Во исто време во Солун, г-дин Б.В. се сретна со мојот колега, исто така прикриен агент, којшто му покажа 400.000 ЕУР што требаше да бидат исплатени, според договорот, за 10 кг кокаин ... Откако беа покажани парите, сè уште го чекав [апликантот]. Повторно му се јавив [на апликантот] и тој ми одговори дека сè е во ред и дека неговите луѓе доаѓаат да ја завршат работата. [Апликантот] ми кажа и дека зборувал со г-дин Б.В., којшто потврдил дека ги видел парите. Во околу 9 часот попладне вашите служби ми јавија дека возило коешто ја пренесувало дрогата било запрено на граничен премин и дека бил најден кокаинот, мислам 10 кг ... Вашата полиција го уапси [апликантот]. Наскоро потоа ... разговарам со мојата канцеларија во Грција, која го уапси г-дин Б.В. Откако беа уапсени сите инволвирани лица, јас и мојот колега заминавме на суд за да дадеме изјава пред истражен судија. Во таа пригода, мојот колега даде изјава, но јас пред да можам да сведочам бев информиран дека немам овластување од мојата канцеларија па не дадов изјава. Сега го имам тоа овластување и затоа и сум тука денес ...”

25. Кога му биле покажани фотографиите од средбата во кафе барот во Скопје на 10 ноември 2005, сведокот го препознал апликантот и некои од обвинетите. Понатаму сведокот изјавил дека апликантот зборува српски јазик.

26. Според судскиот записник, земањето изјава од сведокот траело од 9.30 наутро до 12 на пладне истиот ден (21 јуни 2006). Релевантни делови од судскиот записник гласат:

“по земањето на изјава од лицето чијшто идентитет е заштитен (*прикриен идентитет*) ... советотим дава транскрипт од изјавата на обвинетите и нивните адвокати. Тие имаат еден час за да го прочитаат, да се консултираат со своите застапници и да подготват прашања, кои претседателот на советот, во присуство на јавниот обвинител, преведувачот и записничарот, ќе му ги достави на сведокот.

...

Бранителот на г-дин Лампрос Пападакис, г-дин И.П. од Скопје, побара судот да констатира дека ... (изјавата на сведокот) е нов доказ прифатен на барање на обвинителството и покрај фактот дека не се дадени никакви индикации во врска со околностите во поглед на кои сведокот ќе сведочи. Би сакал да подвлечам дека временскиот период од еден час даден од судот е премногу краток за целосна анализа на изјавата и подготвување на прашања бидејќи досега немавме сознанија дека овој доказ ќе биде прифатен. Нема технички услови во судницата за сите обвинети и нивните адвокати соодветно да се подготват и да постават прашања. Тој побара од судот да овозможи најмалку 24 или 48 часа за да може да се подготват прашањата.

Адвокатот [на апликантот], г-дин Г.К., побара на неговиот клиент да му биде врачен примерокот од изјавата на сведокот преведен на српски јазик ...

...

[Апликантот] исто така побара да му биде врачен примерок од изјавата на сведокот преведен на српски јазик.

...

Откако судот се повлече и донесе решение и откако изјавата на сведокот е преведена од овластен судски преведувач, судот одлучи превод на изјавата да биде доставен [на апликантот]. Барањата на адвокатите да им се дадат 24 или 48 часа или седум дена (како што е побарано од други сообвинети) за подготвување на писмени прашања за прикриениот агент се одбиваат имајќи го предвид фактот дека на сведокот со прикриен идентитет му се одобрени 24 часа да остане (во тужената држава). Според тоа, не е можно да се одобрат барањата на адвокатите ниту пак постојат законски правила со кои се определува задолжителен временски период што треба да им се остави на обвинетите и нивните адвокати за да подготват прашања кои во писмена форма, преку судот, ќе му ги постават на сведокот.

...

Точно во 3,10 часот попладне, судот одлучи да им даде еден час на обвинетите и нивните адвокати да подготват прашања што треба да му ги постават на заштитениот сведок ...”

27. По истекот на рокот даден од судот, обвинетите, вклучувајќи го и апликантот, изјавиле дека не се во можност да подготват прашања во писмена форма за да бидат поставени на сведокот со прикриен идентитет бидејќи немале доволно време. Во судскиот записник меѓу другото е констатирано:

“ ... По истекот на овој рок ... сите обвинети и нивните адвокати изјавија дека во овој момент не се во можност да постават никакви прашања ...

... Адвокатот на првообвинетиот бара одложување на расправата бидејќи е веќе 18:00 часот а расправата почнала во 09:00 часот. Во овој временски период, во судницата се присутни обвинетите, како и обезбедувањето ...”

28. Во поднесокот од 10 јули 2006 година, апликантот подготвил пет прашања за да му ги постави во писмена форма на сведокот со прикриен идентитет, како што е констатирано во поднесокот, на 5 ноември 2005 година.

29. На претресот одржан на 11 јули 2006 година, судот не ги прифатил прашањата. Тој понатаму констатира дека:

„на [обвинетите и нивните адвокати] веќе им е дадена можност да постават прашања, на претходниот претрес кога ова лице (прикриениот агент) беше присутно. Откако сослушувањето на овој сведок заврши во 12:00 часот, примерок од изјавата е даден на обвинетите и нивните адвокати коишто имаа можност, до 18:00 часот, кога претресот беше заклучен, да ги постават прашањата.”

30. Други релевантни делови од судскиот записник од тој датум гласат:

„ Адвокатот [на апликантот] инсистираше судот да ги повика и двата сведока коишто се прикриени агенти со цел обвинетите и нивните адвокати директно да

им постават прашања. Анализата на писмените изјави дадени од двата сведока откри недоследности и тие сметаат дека изјавите [на сведоците] се засновале главно на претпоставки за она што се случило. Само во мал дел се однесувале на реални факти ... Од тие причини, јас (адвокатот на апликантот) би сакал да ги поставам прашањата, што ги имам подготвено, директно на сведоците ... за да ги спречам да измислат приказна во поткрепа на обвинителниот акт. Во овој момент, имам подготвено околу шеесет прашања за овие два сведока, но нема да ги поставам денес бидејќи тие не се присутни.”

31. Судот наредил јавниот обвинител или да го обезбеди присуството на сведоците со прикриен идентитет или да воспостави комуникациски линк со нив за претресите закажани за 4 август и 1 септември 2006 година. Судијата го одбил барањето на јавниот обвинител судот да го обезбеди присуството на сведоците со прикриен идентитет, бидејќи тие биле предложени од страна на јавниот обвинител. Во таа смисла, судот констатирал дека присуството на сведокот со прикриен идентитет сослушан на 21 јуни 2006 година било обезбедно од јавниот обвинител, без било какви судски покани да бидат претходно доставени до сведокот. Покрај тоа, судот не бил информиран за нивните имиња и адреси каде поканите може да бидат доставени. Судот заклучил дека сепак ќе се обиде да повика еден од сведоците со прикриен идентитет на начинот што веќе бил употребен, односно преку Министерството за правда.

32. На 11 јули 2006 година судот повикал „грчки државјанин, прикриен агент – заштитен според член 142 (b) §§ 1 и 6 од Законот за кривична постапка” да присуствува на расправата закажана за 1 септември 2006 година.

33. На 4 август 2006 година судот заклучил дека јавниот обвинител не постапил по наредбата на судот од 11 јули 2006 година во врска со сослушувањето на сведоците со прикриен идентитет. Апликантот побарал судот да нареди јавниот обвинител да обезбеди задолжително

присуство на сведоците со прикриен идентитет на судењето бидејќи тоа било од суштинско значење за неговата одбрана.

34. На претресот на 1 септември 2006 година судот констатирал дека јавниот обвинител не успеал да го обезбеди присуството на прикриените агенти и дека не добило никакви информации во однос на тоа дали судските покани биле доставени од страна на Министерството за правда до еден од прикриените агенти. Бидејќи јавниот обвинител го повлекол доказот даден од агентот на 19 ноември 2005 година, и покрај приговорите на сите обвинети судот го прочитал исказот на прикриениот агент даден на 21 јуни 2006 година. Меѓутоа, исказот на сведокот со прикриен идентитет даден во истражната постапка не бил вклучен во предметното досие и судот не го земал предвид. Апликантот побарал судот да го сослуша г-дин Б.В., којшто бил во притвор во Грција, во однос на природата на нивните контакти во периодот мај - ноември 2005 година и содржината на разговорот за време на средбите во кафе барот во Скопје на 10 ноември 2005 година. Во однос на таа средба, апликантот побарал и судот да го сослуша келнерот којшто бил во кафе барот на критичниот ден, две службени лица коишто го вршеле снимањето на средбата и техничарот којшто го префрлил видео-материјалот на ДВД. Судот го одбил барањето на апликантот за сослушување на овие сведоци, ценејќи дека веќе има доволно релевантни докази за утврдување на фактичката состојба. Тој исто така одбил да прифати како доказ и незаверена копија од писмен доказ поднесен од апликантот на грчки јазик.

35. На 11 септември 2006 година апликантот неуспешно побарал судот да прифати како доказ копија од непреведено обвинение што било доставено до семејството на апликантот во Грција на 8 септември 2006 година. Според апликантот, тоа се однесувало на истото кривично дело како што е и во судската постапка. Во завршните зборови дадени на истиот датум, апликантот истакнал дека му било

оневозможено правото да постави прашања на сведокот со прикриен идентитет којшто бил сослушан на судењето бидејќи на сведокот му бил ограничен престојот во одговорната држава, дека неговото сослушување не било преку видео-конференциска врска и покрај фактот дека имало на располагање систем за видео-конференциска врска, дека не сите документи во предметното досие биле преведени на јазик што тој го разбира, дека судот го одбил неговото барање за изведување на докази со кои се потврдуваат неговите деловни активности во одговорната држава, и дека не можело да се потпре на видео-материјалот за утврдување на фактите, заради временските празнини и непостоењето на аудио запис на снимката.

36. На 14 септември 2006 година судот донел пресуда, од педесет и осум страници, со која го огласил апликантот за виновен и го осудил на казна затвор во траење од осум години. Судот понатаму наредил конфискација на возилото „Опел астра“ и на неколку мобилни телефони и SIM-картички. Судот констатирал дека ја утврдил фактичката состојба врз основа на усните и писмените докази презентирани на судењето. Според пресудата:

„судот го утврди времето, местото и начинот на кој е сторено кривичното дело, како и количината на дрогата, врз основа на изјавата дадена од лицето коешто било овластено, со наредбата од јавниот обвинител од 10 ноември 2005 година, да делува како таен агент, да ги следи лицата и да прибира информации.“

37. Судот во пресудата ја вклучил интегралната изјава на сведокот со прикриен идентитет дадена на 21 јуни 2006 година. Тој навел дека во целост му поклони верба на тој доказ бидејќи е јасен, кохерентен и е поткрепен со други физички докази опишани во обвинителниот акт (види став 13 погоре). Во врска со тоа судот констатирал дека:

„судот имаше предвид дека сведокот со прикриен идентитет всушност е специјален агент на ДЕА којшто учествувал во истрагата како таен агент со овластување на Министерството.”

38. Судот наведе дека сведокот со прикриен идентитет е сослишан на претресот одржан на 21 јуни 2006 година во присуство на претседателот на советот, јавниот обвинител и толкувач, на место каде се гарантира заштитата на неговиот идентитет. Тој понатаму потврдил дека сведокот не присуствувал на сите средби на кои се повикал во своето сведочење. Меѓутоа, немало сомнеж околу кредибилитетот на неговата изјава имајќи го предвид фактот дека се инфилтрирал во групата со неговиот колега, со кого тесно соработувал и разменува релевантни информации поврзани со случајот.

39. Што се однесува на неговото поставување на прашања, судот навел дека на апликантот му биле дадени четири часа (од пладне до 18:00 часот) откако му била дадена изјавата на сведокот на јазик што тој го разбира за да му постави прашања во писмена форма. Не можело да се дозволи продолжување на овој рок, ако се има предвид дека сведокот имал дозвола за само 24 часа престој во одговорната држава. Такво продолжение не е предвидено во член 270-а од Законот (види став 73 подолу). Во секој случај, доколку апликантот бил соочен со сведокот, ќе морало да му постави прашања веднаш. Понатаму судот нашол дека јавниот обвинител наредил да се изврши аудио-видео снимање и користење на прикриени агенти на барање на Министерството а според член 142-б §§ 1(3) и (6) од Законот. Судот исто така го прегледал, во присуство на апликантот, видео материјалот снимен на две ДВД-а и ги опишал настаните онака како што биле снимени. Тој нашол дека временските празнини во видео материјалот не влијаеле на веродостојноста на тој доказ. На крај, судот дал детален приказ на усните докази дадени од другите обвинети, но ги отфрлил како непотврдени.

40. Што се однесува на одбраната на апликантот, судот прифатил дека тој имал долготрајни деловни односи во одговорната држава и со г-дин Д.В. и дека честопатувал на релација Грција – поранешна Југословенска Република Македонија. Тој понатаму прифатил дека апликантот повремено се сретнувал со г-дин А.Т. и со г-дин Б.Н. Меѓутоа, судот не го прифатил неговиот аргумент дека разговарале за работи поврзани со бизнисот на критичните средби во Солун и во Скопје, бидејќи тоа не е поткрепено од ниту еден доказ и е спротивно на доказите дадени од прикриениот агент.

41. Судот исто така констатирал дека во тетко на судењето на апликантот му помагал овластен толкувач, кој вршел превод од српски на македонски и обратно. Покрај тоа, сите одлуки и документи во предметното досие биле преведени на српски јазик, јазикот за кој апликантот тврдел дека доволно го владее. На апликантот му бил даден примерок од пресудата преведена на српски јазик.

4. Постапките пред Апелациониот суд и Врховниот суд

42. На 9 и 10 ноември 2006 година респективно, биле поднесени две жалби во име на апликантот, во кои тој се жалел дека: (1) прикриениот агент чијшто исказ даден во истражната постапка послужил како главен доказ против него не бил сослушан во контрадикторна постапка. Во врска со тоа, тој се жалел дека не му е даден примерок од изјавата на тој сведок. Дополнително, не било јасно на кој од двајцата агенти судот се повикал во својата пресуда. Тој исто така се жалел дека му било ускратено правото да го испраша сведокот сослушан на судењето; (2) обвинението и другиот пишан материјал во предметното досие не биле преведени на српски јазик, јазикот што тој го разбирал; (3) судот го одбил неговото барање да прифати како доказ документи со кои се потврдува неговиот деловен однос во одговорната држава; (4) Г-дин Б.В. бил во притвор во Солун па од тие причини

можело да се земе негова изјава; и (5) видео-материјалот снимен на ДВД не бил веродостоен.

43. Во дополнението на поднесокот од 20 ноември 2006 година, апликантот се жалел дека не му било дадено доволно време за да ја подготви својата одбрана, што го оневозможило да го испраша сведокот со прикриен идентитет којшто бил сослушан на судењето. Во врска со тоа, тој тврдел дека во рокот од четири часа на кој судот се повикал во својата пресуда (од 12:00 до 18:00 часот), судот требало да ја преведе изјавата на сведокот, прашањата и одговорите на јазикот што апликантот доволно го владее, што, земајќи ги предвид околностите, не било доволно. Тој понатаму аргументирал дека сведокот со прикриен идентитет којшто бил сослушан на судењето бил единствениот доказ на кој се темелела неговата осуда и дека немало други докази во врска со содржината на разговорите од 10 ноември 2005 година во кафе барот во Скопје. Покрај тоа, тој тврдел дека сведокот со прикриен идентитет бил вмешан во кривичното дело како *агент-провокаатор* и дека судот не требало да се потпре на доказ добиен од тој сведок за да го осуди. Апликантот се жалел и дека видео-материјалот, кој не бил проследен со звучен запис, бил добиен незаконски.

44. На јавната расправа одржана на 16 февруари 2007 година на која бил присутен овластен толкувач по српски јазик, Апелациониот суд Скопје ги отфрлил жалбите на апликантот и ја потврдил пресудата на основниот суд. Тој нашол дека основниот суд не направил ниту фактичка ниту правна грешка и дал јасно и доволно образложение за својата пресуда. Понискиот суд направил објективна, сестрана и логична оценка на сите изведени докази, кои ги ценел како поединечно така и во склоп на една целина. Судот заклучил дека доказите биле добиени по законски пат, бидејќи посебните истражни мерки биле наредени од јавниот обвинител на барање на Министерството. Тој

образложил дека било непрактично да се добие аудио запис. Меѓутоа, сведокот сослушан на судењето го идентификувал апликантот на фотографиите и потврдил дека видео материјалот се донесувал на средбите на кои се разговарало за зделка со дрога. Судот исто таја го потврдил образложението на основниот суд во поглед на преводот на документите и исказите на јазик што апликантот доволно го владеел. Што се однесува на наводниот пропуст на основниот суд да земе изјава од г-дин Б.В., судот нашол дека немало препрека да се продолжи со постапката против останатите обвинети, и покрај фактот дека г-дин Б.В. не бил достапен на домашните органи. Дополнително, улогата на обвинетите во кривичното дело била потврдена со исказот на сведокот со прикриен идентитет и со други писмени докази.

45. Судот понатаму навел дека сведокот со прикриен идентитет бил сослушан согласно Законот, кој дозволува неговиот идентитет да биде службена тајна. Сведокот не го поттикнал сторувањето на кривичното дело, туку делувал во рамките на своите овластувања што му биле дадени од надлежните органи. Барањето на апликантот за продолжување на временскиот период за испрашување на овој сведок, којшто имал ограничена дозвола за престој во одговорната држава, имало за цел одолговлекување на постапката.

46. На крај, судот го одбил тврдењето што апликантот го покренал на јавниот претрес дека против него во тек е кривична постапка во Грција во врска со истото кривично дело. Во врска со тоа, тој ги разгледал поднесоците на апликантот и потврдил дека се работи за незаверена копија обвинителен акт на грчки јазик што била поднесена до основниот суд. Следствено, истата не можела да се прифати како доказ. Со претпоставка дека била со датум од 8 септември 2006 година, нашол дека надлежните судови во Солун, Грција биле тие што требало да одлучат дали на апликантот ќе му биде судено двапати за истото кривично дело.

47. Апликантот поднел неколку писмени барања што требало да бидат доставени со копија од апелационата пресуда преведена на јазикот што тој доволно го владеел. По доставувањето на случајот, одговорната држава доставила примерок од пресудата преведена на српски јазик од страна на г-дин Цобовски, што, според апликантот, нему не бил доставен во согласност со важечките правила.

48. На 2 април 2007 година апликантот поднел барање за ревизија до Врховниот суд во кое тврдел дека неговата осуда се темелела единствено врз доказите дадени од сведокот со прикриен идентитет на судењето, кои биле добиени незаконски. Другите докази не утврдиле вмешаност на апликантот во кривичното дело и негова поврзаност со сообвинетите. Доказите дадени од сведокот со прикриен идентитет којшто бил сослушан на судењето биле изведени спротивно на процедуралните правила, имено обвинителството не барало тој сведок да биде сослушан „пред обвинетите и нивните адвокати” ниту пак ги навело конкретно фактите што тие докази имале за цел да ги расветлат. Тој понатаму тврдел дека не му било дадено доволно време за да ги проучи доказите дадени од тој сведок и да му постави прашања. Тоа претставувало повреда на неговите права на одбрана. Тој исто така повторно ги изнел останатите жалби (види став 42 и 43 погоре).

49. На 25 април 2007 година Врховниот суд ја одбил жалбата на апликантот, ненаоѓајќи докази што фрлаат сомнеж на утврдените факти и образложението дадено од пониските судови. Тој оценил дека исказот на сведокот со прикриен идентитет даден на судењето бил јасен и кохерентен и дал хронолошки приказ на фактите што се релевантни за кривичното дело. Тој не бил единствениот доказ врз кој се темелела осудата на апликантот. Имало и други усни и пишани докази изведени на судењето што го поткрепиле тој доказ. Сведокот со прикриен идентитет бил сослушан во согласност со член 270-а од Законот и на апликантот му се дала можност да му постави прашања

во писмена форма. Судот понатаму констатирал дека судовите не се обврзани да изведат докази со кои според нив не би се расветлиле релевантните факти. Повикувајќи се на материјалот во предметното досие, тој заклучил дека сите документи првично биле преведени на грчки јазик додека судовите, на барање на апликантот, не наредиле да се изврши превод на српски јазик.

50. Со одлуките од 8 јули и 3 октомври 2008 година респективно судовите, во двете инстанци, го одбиле барањето на апликантот за повторно отворање на постапката. Судовите нашле дека наводите на апликантот, имено (1) дека сведоците со прикриен идентитет коишто биле сослушани од домашните судови, всушност, г-дин Г.П. и г-дин В.П., биле полициски агенти коишто биле сослушани од грчките кривични судови во постапката против него, и (2) дека основниот суд не земал изјава од г-дин Б.В. и не го извел како доказ обвинителниот акт поднесен пред грчките судови, веќе биле разгледани од страна на домашните судови, но биле отфрлени. Апликантот тврдел дека во кривичната постапка, основниот суд одбил да го земе предвид обвинителниот акт поднесен од грчкиот обвинител, иако идентитетот на сведоците со прикриен идентитет не биле заштитени во тој документ.

Б. Постапката за враќање на одземеното возило и барањето за ослободување од трошоци за чување

51. На 19 ноември 2005 година Министерството одзело од апликантот возило „Suzuki Vitara“ („возилото“) со кое тој влегол во тужената држава на 18 ноември 2005 година (види став 9 погоре). Тоа исто така му ги одзело и возачката дозвола и клучевите од возилото. На 2 март 2006 година апликантот побарал основниот суд да нареди враќање на возилото, тврдејќи дека тоа не било поврзано со

кривичното дело за кое се товари. Основниот суд не одговорил на ова барање.

52. На 27 ноември 2008 година апликантот поднел ново барање за враќање на возилото, бидејќи основниот суд, во својата пресуда од 14 септември 2006 година (види став 36 погоре), не наредил негово одземање. На 2 декември 2008 година основниот суд го отфрлил ова барање сообразложение дека возилото било заплнето од Министерството.

53. Во дописите од 5 и 6 март 2009 година Министерството го информирало апликантот дека возилото, возачката дозвола и клучевите биле предадени на основниот суд на 14 и 21 декември 2005 година.

54. На 12 март и 27 септември 2009 година апликантот побарал претседателот на основниот суд да утврди каде се наоѓа возилото и во каква состојба е.

55. На 27 април 2009 година основниот суд наредил возилото да биде вратено на апликантот, заедно со клучевите и неговата возачка дозвола. Следниот ден, тој му наредил на АМСМ-Царинска управа („компанијата”), компанијата која го чува возилото уште од 15 декември 2005 година, да го врати возилото.

56. На 6 мај 2009 година апликантот побарал компанијата да го врати возилото во негово владение. На 8 мај 2009 година компанијата го информирала дела ќе му го врати возилото ако тој и исплати трошоци за чување во износ од 223.297 македонски денари (МКД) (што е еднакво на 3.640 ЕУР). На барање на апликантот, компанијата го намалила износот на 148.780 МКД (што е еднакво на 2.430 ЕУР).

57. На 1 јуни 2009 година апликантот побарал да биде ослободен од плаќање на трошоците за чување, аргументирајќи дека тој поднел барање, залудно, за враќање на возилото веднаш откако истото било заплнето. Покрај тоа, тој тврдел дека времето што поминало пред

донесувањето на наредбата за враќање треба да им се припише на одговорност на органите, бидејќи одлуката на основниот суд од 2 декември 2008 година се засновала на неточни докази дека Министерството имало *de facto* контрола на возилото. Наспроти оваа заднина, апликантот барал државата да ги сноси трошоците за чување. Со допис од 7 јули 2009 година тој го повторил своето барање за ослободување од трошоците за чување.

58. На 29 септември 2009 година основниот суд го одбил барањето на апликантот за ослободување од трошоците за чување. Тој исто така го одбил неговото барање трошоците за чување да бидат исплатени од државниот буџет. Својата одлука ја засновал на фактот дека апликантот бил огласен за виновен и осуден со правосилна пресуда донесена во кривичната постапка опишана погоре. Во врска со тоа тој се повикал на договор од 1999 година, врз основа на кој државата му го пренела правото за чување на автомобили и други запленети возила од полицијата или судовите на компанијата. Според член 11 од договорот, сопственикот на автомобилот бил обврзан да ги плати трошоците за чување. Меѓутоа, судот бил тој што одлучувал, во одлуката за враќање на возилото на сопственикот, дали сопственикот или државата треба да ги плати трошоците за чување.

59. На 3 декември 2009 година совет при основниот суд ја одбил жалбата на апликантот. Тој потврдил дека трошоците за чување не треба да ги сноси државата, бидејќи апликантот бил осуден со правосилната судска пресуда од 14 септември 2006 година. Според воведниот дел од одлуката, таа била донесена врз основа на член 92 од Законот, пречистена верзија (види став 76 подолу).

60. На 1 јуни 2011 година возилото било предадено на чување на Агенцијата формирана според Законот за управување со конфискуван имот („Агенцијата”, види став 66 подолу). Како што Владата изнесе,

Агенцијата не наплатува за управувањето со привремено конфискувани возила.

В. Постапка за надомест за трошоците за чување

61. На 22 февруари 2010 година апликантот повел парнична постапка против основниот суд и одговорната држава, барајќи надомест за материјална штета претрпена од конфискацијата и чувањето на возилото, имено исплата на трошоците за чување што ги бара компанијата, исплата на трошоците за поправка на возилото и надомест за нејзината намалена вредност. Тој навел дека неговата кривична осуда не повлекува никаква одговорност од негова страна за трошоците за чување. На 5 март 2011 година Основниот суд Скопје наредил апликантот да депонира 30.000 МКД (што е еднакво на 490 ЕУР) како обезбедување за судските трошоци на обвинетиот. На 17 ноември 2011 година Апелациониот суд Скопје ја уважил жалбата на апликантот и го вратил предметот на повторно разгледување. Постапката сè уште е во тек пред првостепениот суд.

Г. Други постапки

1. Кривични постапки против трети страни

62. На 29 мај 2009 година апликантот поднел кривична пријава пред јавниот обвинител на Солун (Грција) против три лица, Г.П., В.П. и Г.К., сите жители на Атина, Грција, за давање на лажни изјави. Според апликантот, две од нив биле истите агенти на ДЕА чијшто идентитет останал заштитен во кривичната постапка против него во одговорната држава. Не се дадени информации во однос на исходот од оваа постапка.

63. На 12 мај 2010 година апликантот побарал македонските органи на прогонот да ги гонат истите лица за давање на лажни изјави во

постапката против него. На 25 август 2009 година јавниот обвинител го информирал апликантот дека „не постојат основи за вмешување на јавниот обвинител”, бидејќи апликантот бил осуден со правосилна пресуда што се темелела на усни и писмени докази што ја потврдиле неговата вина. На 7 септември 2009 година апликантот, како супсидијарен обвинител, пред основниот суд поднел приватна кривична пријава против Г.П., В.П. и Г.К. Не се дадени информации во однос на исходот, доколку има, на оваа постапка.

2. Постапка за екстрадиција

64. Со одлуките од 14 септември и 14 октомври 2009 година респективно основниот суд и Врховниот суд го одбиле барањето на грчките органи за екстрадиција на апликантот. Тие нашле дека барањето се однесува за истите кривични дела за кои тој е веќе осуден од страна на македонските судови.

II. РЕЛЕВАНТНО ДОМАШНО ПРАВО

A. Положбата во материјалното време

Закон за кривична постапка со измените и дополнувањата од 22 октомври 2004 („Законот”)

65. Според член 42 § 2(2) од Законот, во однос на кривичните дела што подлежат на гонење од страна на државата по службена должност, јавниот обвинител може да нареди употреба на посебна истражна мерка во истражната постапка според условите и на начин предвидени со закон.

66. Член 88 од Законот ги утврдува како трошоци на кривичната постапка: трошоците поврзани со сведоците, вештаците и толкувачите; превозните трошоци на обвинетиот; трошоците за обезбедување на присуство на притворено лице на судење; превозните трошоци на

службените лица; трошоци за лекување на обвинетиот; паушалните износи и судските трошоци.

67. Според член 91 од Законот, во пресуда во која судот го огласува обвинетиот за виновен за кривично дело, судот може да нареди тој да ги сноси трошоците на кривичната постапка. Оваа одредба стана член 92 во прочистената верзија на Законот од 2005 година.

68. Член 142-б од Законот предвидува дека посебни истражни техники може да се наредат кога постојат основи на сомневање дека се сторени одредени кривични дела од страна на организирана група. Тајно следење, тонско-визуелно снимање и користење на лица со прикриен идентитет се меѓу дозволените посебни истражни мерки (член 142-б §§ 1 (3) и (6)).

69. Член 142-в § 1 предвидува дека информациите, документите и предметите добиени по пат на посебни истражни мерки може да се користат како доказ во кривичната постапка.

70. Според член 142-г § 3, користењето на посебни истражни техники во претходната постапка може да биде наредено од страна на истражен судија со писмено образложена наредба по образложено писмено барање на јавниот обвинител, или од страна на јавниот обвинител со писмено образложена наредба по писмено образложено барање од Министерството, но само во поглед на лице чијшто идентитет е непознат.

71. Според член 142-д § 4 од Законот, доказите прибавени со посебни истражни техники не може да се користат на суд ако мерките се применети без наредба од истражен судија или јавен обвинител или спротивно на Законот.

72. Член 142-ѓ §§ 2 и 3 од Законот предвидуваат дека Министерството изготвува извештај по истекот на периодот во текот на која е применета посебна истражна техника, и го доставува до

јавниот обвинител ако наредбата за мерката била издадена од јавниот обвинител.

73. Според член 270-а од Законот јавниот обвинител, истражниот судија или судијата при основниот суд мора да превземе мерки за да осигура ефективна заштита на сведоците ако постои ризик истите да се загрозени или да биде доведен во опасност нивниот живот, здравје или физички интегритет. Нивната заштита треба да се гарантира со посебни мерки за сослушување на сведоците и нивното учество во постапката. Заштитените сведоци се сослушуваат во присуство на јавен обвинител, истражен судија или судија на основен суд, на локација која гарантира заштита на нивниот идентитет, освен ако не се согласат да бидат сослушани со примена на посебни технички уреди за пренос на слика и тон, за што е потребна судска наредба. Непотпишан примерок од изјавата на сведокот се доставува до обвинетиот и неговиот бранител, којшто може да поставува прашања во писмена форма преку судот.

74. Според член 392 § 1 (7) од Законот, случај може повторно да биде отворен ако Европскиот суд за човекови права има донесено правосилна пресуда со која утврдил повреда на човековите права или слободи. Истата одредба е предвидена во член 449 (б) од новиот Закон за кривична постапка, кој стапил во сила во 2010 година а ќе се применува по 1 декември 2013 година.

Б. Подоцнежните случувања

1. Закон за кривичната постапка со измените и дополнувањата од 2008 година („Службен весник“, бр.83/2008)

75. Според член 270-б од Законот, посебни мерки може да се применат за сослушувањето на заштитен сведок, што може да вклучи прикривање на неговиот идентитет и лик. Ако мерките се однесуваат на личните информации на сведокот, истиот може да даде исказ под

псевдоним. Општите правила за сослушување на сведоци се применуваат и во однос на останатото. На сведок сослушуван под псевдоним може изгледот да му се прикрие со примена на специјални технички уреди за измена на неговиот глас и лик. Заштитениот сведок се сместува во специјална просторија што е физички одвоена од судницата во која се наоѓаат истражниот или судијата на основниот суд, како и другите лица коишто присуствуваат на сослушувањето.

76. Според член 339 (3) од Законот пресудата не може да се темели само на доказите дадени од заштитениот сведок а добиени со заштита на сведокот.

2. Закон за управување со конфискуван имот, имотна корист и одземени предмети во кривична и прекршочна постапка од 2008 година („Службен весник“, бр.98/2008)

77. Законот предвидува основање на Агенција за управување со конфискуван имот, имотна корист и одземени предмети во кривична и прекршочна постапка, која управува со имотот конфискуван времено или врз основа на конечна судска заредба. Таа врши различни функции поврзани со управувањето со конфискуваниот имот. Според член 32 од Законот, трошоците поврзани со управувањето на недвижниот имот се надоместуваат од државниот буџет. Истите правила се применуваат и во однос на управувањето, продажбата и уништувањето на наркотични дроги (член 54). Не постои одредба во врска со надоместот на трошоци поврзани со чување на подвижен имот.

ПРАВО

I. НАВОДНИ ПОВРЕДИ СПОРЕД ЧЛЕН 6 ОД КОНВЕНЦИЈАТА

78. Апликантот поднесе повеќе жалби според член 6 од Конвенцијата за кривичната постапка против него. Тој се жали дека

имало повреда на неговите права на одбрана во поглед на сослушувањето на сведокот со прикриен идентитет, дека судиите биле пристрасни, не дале образложение за нивните одлуки и ги одбиле неговите барања за изведување на докази. Тој понатаму тврди дека неговата осуда се темелела на недопуштени докази прибавени со примена на посебни истражни мерки и дека сведокот чијашто изјава послужила како главен доказ против него бил вклучен во операцијата како *агент-провокаатор*. Тој се жалеше и дека документите во предметното досие не биле преведени на јазик што тој го разбира. Судот оцени дека овие жалби треба да се анализираат според член 6 §§ 1 и 3 од Конвенцијата, вториот однесувајќи се на посебни аспекти од правото на фер судење загарантирано со член 6 § 1, кој, доколку е релевантен, гласи:

„1. Во утврдувањето на ... кривичните обвиненија против него, секој има право на фер ... судење ... пред независен и непристрасен со закон воспоставен суд.”

...

3. Секој кој е обвинет за кривично дело го има следните минимални права:

(а) да биде информиран веднаш, на јазикот што го разбира и детално, за природата и причините на обвинението подигнато против него;

(б) да му се обезбеди соодветно време и услови за подготвување на неговата одбрана;

(в) да се брани самиот или со помош на бранител по свој избор или, доколку не располага со доволно средства да плати бранител, да добие бесплатен бранител кога тоа го наложуваат интересите на правдата;

(г) самиот да ги сослуша или да бара сослушување на сведоците на обвинението и да бара повикувањето и сослушувањето на сведоците на одбраната да биде под исти услови што важат и за сведоците на обвинението;

(д) да користи бесплатна помош од толкувач, доколку не го разбира или не го зборува јазикот на кој се одвива судењето.”

А. Допуштеност

79. Владата не вложи приговор во однос на допуштеноста на овие жалби.

80. Судот констатира дека овие жалби не се неосновани во рамките на значењето на член 35 § 3 (а) од Конвенцијата. Тој понатаму констатира дека истите не се недопуштени по било кој друг основ. Според тоа, тие мора да бидат прогласени за допуштени.

Б. Основаност

1. Наводна повреда на правата на одбрана на апликантот во врска со испитувањето на сведокот со прикриен идентитет

81. Судот најпрво ќе го разгледа наводот на апликантот дека неговите права на одбрана во врска со испитувањето на сведокот со прикриен идентитет биле ограничени до степен што бил инкомпатибилен со условите од членот 6 од Конвенцијата.

(а) Поднесоци на странките

82. Апликантот тврдеше дека му било ускратено правото да поставува прашања на сведокот со прикриен идентитет којшто дал исказ на претресот на 21 јуни 2006 година, било непосредно било во писмена форма. Испитувањето на сведокот се одвивало во крајно импровизирани услови. Апликантот постојано барал да му биде дадена можност да се соочи со сведокот. Меѓутоа, основниот суд не го обезбедил присуството на тој сведок, и покрај наредбата издадена за таа цел. Имајќи го предвид бројот на обвинети и нивните бранители, инволвираноста на сведоци со прикриен идентитет, коишто дале докази со помош на судски толкувачи, било невозможно да се постават прашања на сведокот со прикриен идентитет во писмена форма во рокот од еден час што го определил основниот суд. Барањата на апликантот за продолжување на рокот биле залудни. Повисоките

судови не ги зеле предвид неговите жалби во врска со испитувањето на сведокот со прикриен идентитет.

83. Владата тврдеше дека прикривањето на идентитетот на тајниот агент којшто дал изјава на судењето било оправдано од аспект на борбата на одговорната држава против организираниот криминал. Не било спорно дека сведокот со прикриен идентитет бил агент којшто работел во Канцеларијата на ДЕА во Атина. Тој, исто така, имал овластување од македонскиот јавен обвинител да биде користен во операцијата против апликантот. Апликантот не ја спорел, ниту во домашната постапка ниту во постапката пред Судот, потребата од заштита на идентитетот на овој сведок. Дури и ако неговиот идентитет бил откриен или бил испитан според општите правила за испитување на сведоци, тоа немало да придонесе воопшто кон процесот на утврдување на фактичката состојба. Во таа смисла, таа тврдеше дека осудата на апликантот не се темелела исклучиво ниту пак пресудно на доказот даден од овој сведок. Допуштеноста на тој доказ била потврдена од домашните судови, кои донеле одлука врз основа на правилото на слободна оценка на доказите. Тие внимателно ги анализирале расположливите докази и дале доволно образложение за нивната оценка на доказите дадени од сведокот со прикриен идентитет како веродостојни. Судијата при основниот суд го знаел идентитетот на тој сведок; таа утврдила дека сведокот бил вклучен во настаните снимени на видео-материјалот; таа го следела неговото однесување во текот на сослушувањето и извлекла заклучоци за неговата веродостојност. Тоа што апликантот и неговите бранители не присуствувале на сослушувањето на овој сведок било во согласност со правилата што биле во сила во релевантното време. Средствата за видео-конференциска врска, со можност за измена на глас и лик, биле достапни подоцна. Јавниот обвинител, иако прустен на сослушувањето, не му поставил прашања на сведокот, што е очигледно

од релеваниот судски записник. Покрај тоа, сведокот бил предупреден за правните последици од давање на лажен исказ.

84. Владата понатаму тврдеше дека апликантот не го оспорил начинот на кој овој сведок бил сослушан. Неговите забелешки поврзани со наводната неконзистентност на изјавите дадени од лицата со прикриен идентитет на крај биле огласени неосновани со повлекувањето на изјавата дадена од сведокот којшто бил сослушан во претходната постапка. Фактот дека апликантот бил информиран за обвиненијата против него, бил застапуван од двајца македонски адвокати и имал пристап до сите расположливи докази во предметното досие, го поткрепува тврдењето на Владата дека имал доволно време да ја подготви својата одбрана.

85. Апликантот одбил да постави прашања на сведокот со прикриен идентитет во писмена форма, и покрај фактот дека основниот суд го повикал да го стори тоа. Тоа што тој подготвил пет прашања (види став 28 погоре), кои основниот суд одбил да ги прифати, не било доволно да се заклучи дека апликантот и неговите бранители имале вистинска намера да го испрашаат сведокот. На крај, на апликантот му била дадена можност да го презентира својот случај и да даде коментар за сите докази против него, вклучително и доказот даден од сведокот со прикриен идентитет.

(б) Оценка на Судот

86. Како што Судот постојано подвлекува, допуштеноста на доказите првенствено е прашање што е уредено со националното законодавство и како општо правило националните судови се тие што треба да ги ценат доказите пред нив. Задачата на Судот според Конвенцијата не е да одлучи дали изјавите на сведоците биле правилно прифатени како докази, туку да утврди дали постапката во целина, вклучувајќи го и начинот на кој се земени доказите, била правична.

Покрај тоа, сите докази мора по правило да бидат изведени на јавен претрес, во присуство на обвинетиот, со цел контрадикторност на расправата. Постојат исклучоци кон овој принцип, но тие не смеат да задираат во правата на одбраната; како општо правило, според член 6 §§ 1 и 3 (г) на обвинетиот мора да му се даде соодветна и вистинска можност да го оспори и испраша сведокот на обвинението, или кога тој ќе ја дава изјавата или во подоцнежната фаза (види *Van Mechelen and Others v. the Netherlands*, 23 април 1997, §§ 50 и 51, *Извештаи на пресуди и одлуки 1997-III*).

87. Во однос на сегашниот случај, Судот констатира дека двајцата сведоци коишто биле вклучени како тајни агенти во операцијата што довела до апсење и осуда на апликантот биле сослушани во оспорената постапка: првиот сведок, којшто бил сослушан во истражната постапка (види став 11 погоре), и вториот, којшто бил сослушан на судењето на 21 јуни 2006 година (види став 24 погоре). Доказот даден од првиот таен агент подоцна бил повлечен од страна на јавниот обвинител (види став 34 погоре) и не бил искористен на суд. Домашните судови не се потпреле на овој доказ при огласувањето на апликантот за виновен. Од тие причини, при разгледувањето Судот ќе се фокусира само на доказот даден од вториот таен агент на судењето.

88. Што се однесува на тоа дали доказот даден од овој сведок, којшто бил агент на ДЕА во нејзината Канцеларија во Атина, бил единствениот или пресуден доказ против апликантот (во однос на значењето на „единствен“ и „пресуден“ во овој контекст, види *Al-Khawaja and Tahery v. the United Kingdom* [GC], бр.26766/05 и бр.22228/06, § 131, ECHR 2011), Судот смета дека обвинителството се потпрело на цела низа на докментирани докази за да го убеди основниот суд за вината на апликантот (види став 13 погоре). Покрај доказот наведен во обвинението, основниот суд понатаму го прифатил како доказ и деталниот преглед на дојдовни повици на мобилните

телефони што биле конфискувани од обвинетиот (види став 16 погоре) и изјавите дадени од сообвинетите кои биле достапни (види став 18 погоре). Според тоа, Судот е убеден, како и Врховниот суд (види став 49 погоре), дека доказот даден од сведокот со прикриен идентитет сослушан на судењето не бил единствениот доказ. Меѓутоа, за прашањето за пресудната природа на овој доказ, Судот смета дека основниот суд го анализираше детално и се потпрел на него за да го утврди времето, местото и начинот на кој било сторено кривичното дело (види став 36 погоре). Во отсуство на звучен запис кон видео-материјалот, неговото сведочење било единствениот доказ во врска со суштината на разговорите за време на критичната средба во кафе барот во Скопје. Тоа е потврдено во пресудата на Апелациониот суд (види став 44 погоре). Немало други докази со кои се потврдува вмешаноста на апликантот во кривичното дело. Во таа смисла, треба да се забележи дека основниот суд се потпрел на доказот даден од овој сведок за да го побие доказот на сообвинетиот на апликантот, којшто демантирал дека односот и средбите со апликантот биле поврзани со дрога (види ставови 39 и 40 погоре). Во такви околности, Судот смета дека овој доказ бил пресуден за осудата на апликантот.

89. Судот понатаму констатира дека сведокот бил сослушан според член 270-а од Законот (види ставови 24 и 73 погоре). Апелациониот суд го потврдил тоа во својата пресуда од 16 февруари 2007 година (види став 45 погоре). Таа одредба се однесувала на заштитени сведоци и според неа биле потребни посебни услови за сослушување, што, во сегашниот случај, вклучувало целосна заштита на анонимноста на сведокот и неможност на одбраната да присуствува на неговото сослушување.

90. Во однос на првиот услов, нема сомнение дека идентитетот на сведокот останал непознат за одбраната, бидејќи неговите лични податоци и адреса не биле откриени на апликантот и неговите

бранители. Со оглед дека сведочел на англиски јазик, бил обезбеден и превод на македонски јазик. Непотпишан примерок од неговата изјава бил доставен до апликантот, според член 270-а од Законот. И покрај заштитата на идентитетот на сведокот, Судот не смета дека тој требало да се смета за анонимен во рамките на значењето на судската практика на Судот (види, *Al-Khawaja and Tahery*, цитирана погоре; *Kostovski v. the Netherlands*, 20 ноември 1989, Серија А бр.166; и *Ellis and Simms v. the United Kingdom* (Одл.), бр.46099/06, 10 април 2012). Сведокот бил овластен полициски службеник чијашто функција била позната на јавниот обвинител. Покрај тоа, апликантот го познавал наведениот агент, ако не по неговиот вистински идентитет, барем по неговиот физички изглед, со оглед на тоа што го сретнал барем еднаш на критичната средба на 10 ноември 2005 година во кафе барот во Скопје (види ставови 9 и 19 погоре) (види *Lüdi v. Switzerland*, 15 јуни 1992, § 49, Серија А бр.238).

91. Што се однесува до вториот услов, исто така е неспорно дека сведокот бил сослушан само во присуство на првостепениот судија и јавниот обвинител. Апликантот и неговите бранители не присуствувале на сослушувањето, што се одржало во посебна просторија издвоена од судницата. Тоа било во согласност со тогашните правила во сила, кои, спротивно на законските одредби што сега се во сила (види став 74 погоре), не предвидувале таква можност кога не се применувале технички средства за видео-конференциска врска. Дополнително, расположливиот материјал во предметното досие не сугерира дека бил направен било каков обид на одбраната да ѝ се овозможи да го следи сослушувањето на сведокот преку видео-конференциска врска, и покрај фактот дека член 270-а од Законот предвидувал таква можност. Од тие причини, апликантот и неговите бранители не можеле да го видат и да го слушнат сведокот којшто давал изјава пред судот. Следствено, тие не можеле да го набљудуваат

неговото однесување за да донесат сопствена проценка за точноста на исказот што тој го давал (види, *a contrario, Ellis and Simms*, § 82). Тоа што првостепениот судија самиот утврдил дека сведокот бил вклучен во настаните снимени на видео-материјалот и го изнела своето мислење за веродостојноста на сведокот (види став 82 погоре) не може да се смета за соодветна замена за можноста за одбраната да го испита сведокот во нивно присуство и да донесе сопствена проценка за неговото однесување и веродостојност (види *Van Mechelen*, цитирана погоре, § 62).

92. Дополнително, на апликантот и неговите бранители во ниту еден момент во постапката не им било овозможено соочување со сведокот и негово непосредно испитување, и покрај фактот дека тие неспорно сакале да го сторат тоа. Судот потсетува дека потребата од соочување е дотолку поголема кога доказите, кои во одредени погледи претставуваат рекла-казала (види став 38 погоре), како во сегашниот случај, се решавачки против обвинетиот (види *Al-Khawaja and Tahery*, цитирана погоре, § 142). Заложбите на органите за обезбедување на присуството на сведокот и за воспоставување на комуникациска врска со него биле бескорисни (види ставови 31 и 32 погоре). Тие заложби покажуваат дека немало законски препреки да се спротивстават тврдењата на апликантот со доказите дадени од сведокот со користење на помалку далекусежни мерки од оние применети во текот на сослушувањето на сведокот, што би го земале предвид легитимниот интерес на полициските органи во случај на недозволена трговија со наркотични дроги за зачувување на анонимноста на нивниот агент со цел негова заштита и повторно користење во иднина.

93. На крај, Судот ќе даде коментар за можноста дадена на апликантот и на неговите бранители да достават писмени прашања до сведокот индиректно преку основниот суд веднаш по сослушувањето на сведокот на 21 јуни 2006 година.

94. Како што стои во судскиот записник од тој датум, сослушувањето на сведокот завршило во 12:00 часот на пладне. Веднаш потоа, основниот суд им дал еден час на сите обвинети и нивните бранители да го прочитаат примерокот со изјавата на сведокот, да се консултираат и да подготват прашања. Наместо тоа странките навеле дека времето дадено за тоа дејствие не било доволно. Покрај тоа, судот наредил, на барање на апликантот, изјавата на сведокот да биде преведена на српски јазик, јазикот што тој добро го владеел. Тие дискусии, преводот на изјавата на сведокот и расправите на судот траеле до 15:10 часот, кога основниот суд определил период од еден час сите обвинети да подготват прашања за да му ги постават на сведокот во писмена форма. Ниту еден од обвинетите не доставил било какво прашање до сведокот. Ако се земат предвид околностите на случајот, Судот не смета дека рокот од еден час определен од судот бил доволен, т.е. дека бил рок што ќе му овозможел на апликантот да се запознае прописно со и соодветно да го оцени доказот даден од сведокот и да осмисли одржлива правна стратегија за својата одбрана (види, *mutatis mutandis*, *Galstyan v. Armenia*, бр.26986/03, § 87, 15 ноември 2007). Според Судот, со тоа апликантот бил ставен во позиција на ефективно лишување од реална шанса за оспорување на веродостојноста на пресудните докази против него (види став 88 погоре). Тоа што сведокот имал ограничен престој во одговорната држава и што секое продолжување на рокот за подготвување на писмените прашања ќе ја одолговлекло постапката (види став 45 погоре) не може да ги оправда сериозните органичувања на правата на апликантот на одбрана. Во таа смисла, Судот потсетува дела правото на правично правораздавање завзема така високо место во демократското општество што не може да биде жртва на целисходноста (види *Kostovski*, цитирана погоре, § 44).

95. Од тие причини Судот заклучува дека немало ниту адекватни фактори на противтежа ниту цврсти процедурални заштитни мерки што ќе овозможеле правична и соодветна проценка на веродостојноста на доказите дадени од сведокот со прикриен идентитет (види *Al-Khawaja and Tahery*, цитирана погоре, § 147 и *Ellis and Simms*, цитирана погоре, § 78). Во околностите на случајот, ограничувањата што влијаеле на остварување на правата на одбрана на апликантот биле непомирливи со гаранциите за правично судење. Според тоа, имало повреда на член 6 §§ 1 и 3 (г) од Конвенцијата.

2. Други жалби

96. Имајќи ги предвид горните заклучоци, Судот не смета дека е неопходно да донесе одлука за другите жалби на апликантот според членот 6 од Конвенцијата.

II. НАВОДНА ПОВРЕДА НА ЧЛЕН 1 ОД ПРОТОКОЛ БР.1 КОН КОНВЕНЦИЈАТА

97. Апликантот се жалеше дека конфискацијата на возилото била противзаконска и неоправдана и дека биле повредени неговите права според член 1 од Протокол бр.1 кон Конвенцијата со одлуката на судот со која му било наложено да ги плати трошоците за чување. Тој се повика на член 1 од Протокол бр.1 кон Конвенцијата, кој гласи:

„Секое физичко или правно лице има право на мирно уживање на својот имот. Никој не може да биде лишен од својот имот, освен во јавен интерес и под услови предвидени со закон и со општите принципи на меѓународното право.

Претходните одредби не навлегуваат во правото на државата да донесе закони кои таа смета дека се неопходни за регулирање на користењето на имотот согласно општиот интерес или заради обезбедување на плаќањето на даноци, други придонеси или казни.”

А. Поднесоци на странките

98. Владата тврдеше дека жалбата на апликантот според овој основ била преуранета, бидејќи постапката за обештетување (види став 61 погоре) сè уште не била завршена. Според Владата, немало причина за сомнеж во ефективностата на таа постапка.

99. Апликантот ги оспори наводите на Владата. Тој наведе дека постапката за обештетување не може да се смета за ефективна бидејќи нејзиниот исход не може да се предвиди, иако изминале две години откако тој го поднел барањето. Во таа смисла тој го повика Судот „да ја разгледа суштината на неговото барање, да наложи негово ослободување од плаќање на трошоците за чување и да му додели оштета за возилото”.

Б. Оценка на Судот

100. Судот потсетува дека правилото на исцрпување на домашните правни лекови од член 35 од Конвенцијата ги обврзува лицата коишто сакаат да поведат постапка против државата пред меѓународен судски орган најпрво да ги искористат правните лекови предвидени во националниот правен систем (види *Aksoy v. Turkey*, 18 декември 1996, § 51, *Извештаи* 1996-VI). Причината за правилото за исцрпување на домашните правни лекови е на националните органи, првостепените судовите, да им се даде можност да ги спречат или да ги исправат наводните повреди на Конвенцијата. Тоа е важен аспект на супсидијарната природа на системот на Конвенцијата (види *Selmouni v. France* [GC], бр.25803/94, § 74, ECHR 1999-V, и *Kudła v. Poland* [GC], бр.30210/96, § 152, ECHR 2000-XI).

101. Апликантите се обврзани да ги исцрпат само домашните правни лекови што се ефективни и што може да ја исправат наводната повреда. Поконкретно, член 35 § 1 од Конвенцијата наложува

исцрпување само на оние правни лекови што се однесуваат на наводните повреди и кои, во исто време, се достапни и доволни (види *Paksas v. Lithuania* [GC], бр.34932/04, § 75, ECHR 2011 (извадоци)).

102. Во сегашниот случај, Судот констатира дека постапката за обештетување, која е сè уште во тек, се однесува на барање на апликантот против одговорната држава за парична компензација за конфискацијата на возилото, имено плаќањето на трошоците за чување, трошоците за поправка на возилото и надомест за неговата намалена вредност. Очигледно, целта на апликантот со поднесувањето на ова барање е да добие судска изјава за негово обештетување за наводната повреда на неговото право на сопственост. Следствено, тоа е во суштина исто како неговата жалба според член 1 од Протокол бр.1 поднесена пред Судот. Тоа што апликантот го искористил овој правен лек сугерира дека тој сметал дека овој правен лек дава разумни изгледи за успех. Наводот на апликантот за непредвидливоста на исходот од оваа постапка од аспект на нејзиното времетраење (види став 99 погоре) е ирелевантен за ефективноста на овој правен лек. Не се изнесени други наводи кои фрлаат сомнеж на ефективноста на овој правен лек. Во поглед на фактот дека во интерес на апликантот, и на ефикасноста на системот на Конвенцијата, е домашните органи, кои се во најдобра позиција да го направат тоа, да дејствуваат во насока на исправање на било кои наводни повреди на Конвенцијата (види, *mutatis mutandis, Varnava and Others v. Turkey* [GC], бр.16064/90, 16065/90, 16066/90, 16068/90, 16069/90, 16070/90, 16071/90, 16072/90 и 16073/90, § 164, ECHR 2009), Судот смета дека жалбата на апликантот според овој основ е преуранета и мора да биде одбиена според член 35 §§ 1 и 4 од Конвенцијата заради неисцрпување на домашните правни лекови.

III. ДРУГИ НАВОДНИ ПОВРЕДИ НА КОНВЕНЦИЈАТА

103. Што се однесува на кривичната постапка против него, апликантот се повика на членовите 3, 5 § 1, 8 и 13 од Конвенцијата.

104. Тој исто така се жалеше и дека должината на постапката опишана во раздел Б. И В. погоре (види ставови 51-61 погоре) била преголема.

105. На крај, тој се жалеше според член 6 од Конвенцијата и член 4 од Протокол бр.7 во врска со барањето за негова екстрадиција од поранешна Југословенска Република Македонија во Грција.

106. Судот ги разгледа овие жалби. Меѓутоа, во светлина на целокупниот материјал што му е на располагање, и прашањата за кои е вложена жалба а се во рамките на неговата надлежност, Судот оценува дека истите не посочуваат на било каква повреда на правата и слободите предвидени во Конвенцијата или во нејзините протоколи.

107. Следи дека овој дел од апликацијата е неоснован и мора да биде одбиен во согласност со член 35 §§ 3 (а) и 4 од Конвенцијата.

IV. ПРИМЕНА НА ЧЛЕНОТ 41 ОД КОНВЕНЦИЈАТА

108. Член 41 од Конвенцијата предвидува:

“Кога Судот ќе утврди повреда на Конвенцијата или на нејзините протоколи, и доколку внатрешното право на засегнатата висока договорна страна овозможува само делумна репарација на штетата, тогаш доколку е тоа неопходно, Судот ќе му додели правично обештетување на оштетениот“.

A. Штета

109. Во врска со жалбите според член 6, апликантот побара, на име на материјална штета, 600.000 ЕУР за загуба на приходот претрпена како последица на неговото затворање и 45.000 ЕУР за стоките што одговорната држава му ги конфискувала. Во однос на неговата жалба според член 1 од Протокол бр.1 кон Конвенцијата, тој побара 18.000

ЕУР на име на материјална штета, како компензација за колата што му била одземена. Тој понатаму побара 300.000 ЕУР на име на нематеријална штета заради семејните потешкотии како последица на неговата осуда, психичкиот стрес претрпен за време на притворот и затворањето и загубата на угледот.

110. Владата ги оспори овие барања како неосновани и претерани. Таа твреше дека не постои причинско-последователна врска помеѓу штетата и наводните повреди.

111. Судот смета дека основата за доделување на правичен надомест во сегашниот случај мора да биде повредата на правата на одбрана на апликантот според член 6 од Конвенцијата во поглед на доказите дадени од лицето со прикриен идентитет сослушано на судењето. Тој понатаму оценува дека барањата на апликантот за правичен надомест според ова заглавие се поврзани со исходот од кривичната постапка против него и наводните последици од неговата осуда. Во врска со тоа, Судот нотира дека не може да шпекулира во однос на тоа каков ќе бил исходот од оспорената кривична постапка против апликантот доколку немало повреда по овој основ (види, *mutatis mutandis*, *Schmautzer v. Austria*, 23 октомври 1995, § 44, Серија А бр.328-А, и *Demerdžieva and Others v. the former Yugoslav Republic of Macedonia*, бр.19315/06, § 33, 10 јуни 2010). Од тие причини Судот не најде причинско-последователна врска помеѓу бараната оштета и наоѓањето на повреда на членот 6. Според тоа, Судот не доделува оштета според ова заглавие.

Б. Трошоци

112. Апликантот побара и 10.000 ЕУР на име на трошоци направени пред основниот и апелациониот суд во кривичната постапка против него. Без дополнителна спецификација, тој побара и 5.000 ЕУР

за трошоци направени во останатите домашни постапки и за трошоците направени пред Судот. Во поглед на овие барања не беа приложени документи како доказ.

113. Владата ги оспори овие барања како неосновани и претерани.

114. Според судската практика на Судот, апликантот има право на надоместок на трошоците само доколку се докаже дека се нужно и реално направени и се разумни во однос на износот (види *Editions Plon v. France*, бр.58148/00, § 64, ECHR 2004-IV). Во сегашниот случај, Судот смета дека одредени трошоци несомнено биле направени во домашната постапка со цел ограничување на ефектите од повредата утврдена од Судот. Меѓутоа, во отсуство на било каква документација како доказ, Судот не може да процени колкави трошоци биле направени за да се бара превенција или правен лек пред националните судови за утврдената повреда. Истото се однесува и на барањето на апликантот за надомест на трошоците направени во постапката пред него. Од тие причини ги одбива барањата на апликантот според сите основи (види *Parizov v. the former Yugoslav Republic of Macedonia*, бр.14258/03, § 72, 7 февруари 2008).

ОД ТИЕ ПРИЧИНИ, СУДОТ ЕДНОГЛАСНО

1. Ги *прогласува* за допуштени жалбите според член 6 од Конвенцијата во врска со кривичната постапка против апликантот, а остатокот од апликацијата за недопуштена;
2. *Утврдува* дека е сторена повреда на член 6 §§ 1 и 3 (г) од Конвенцијата во поглед на правата на одбрана на апликантот во врска со испитувањето на сведокот со прикриен идентитет кој бил сослушан на претресот на 21 јуни 2006 година;

3. *Утврдува* дека не е неопходно одделно да се разгледаат другите жалби на апликантот според член 6 од Конвенцијата во врска со кривичната постапка против него;
4. *Го отфрла* барањето на апликантот за правично обештетување.

Изготвено на англиски јазик, и објавено во писмена форма на 26 февруари 2013 година, согласно Правилото 77 §§ 2 и 3 од Деловникот на Судот.

Søren Nielsen
Секретар

Isabelle Berro-Lefèvre
Претседател